

Využití frazeologie, přísloví, rčení ve vyučovacích hodinách

Frazeologii je vhodné zařazovat do vyučování jazykového, slohového i literárního. Pomáhá rozšiřovat vyjadřovací prostředky, které žáci následně mohou užívat v jazykové praxi.

Schopnost chápat obrazný význam frazému získává dítě s rozvojem abstraktního myšlení. Záleží především na jazykové zkušenosti žáků. Pokud žáci znají nějaký frazém, spojují si ho se situací, v níž se s ním setkali. Význam frazému odhadují podle okolností, v nichž se užívá.

Rčení je víceslovné obrazné vyjádření se slovesným základem. Zejména na počátku školní docházky mají děti velmi konkrétní myšlení a mnohá rčení si vysvětlují doslovně, např. *práskl do bot* chápou ve významu *bouchl dveřmi do bot*, význam rčení je však jiný, obrazný, a sice *utekl*. Význam spojení je potřeba dětem vysvětlit. Pozor je třeba dát i na zaměňování formálně podobných rčení, např. *mít toho plnou hlavu* x *mít toho nad hlavu*.

Příslaví je frazeologismus větné povahy, užívá se jako samostatný větný celek. Obsahuje poučení. Např. *Kdo seje vítr, sklízí bouři. Všude dobře, doma nejlépe.*

Přirovnání je frazeologismus, který charakterizuje osoby, věci, jevy prostřednictvím srovnání s obecně platnou skutečností. Např. *je bílý jako sníh, je mazaný jako liška, je rychlý jako vítr.*

Pranostika je lidová moudrost, která vyjadřuje zkušenosti s přírodními jevy, zejména s počasím. Vztahuje se k určitému období. Např. *Na Nový rok – o slepičí krok. Svatá Anna – chladno zrána.*